

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

La congresul creștin universal din Stockholm, despre care unul dintre delegații ortodocși români declară că „a întrecut în măreție tot ce-mi închipuiam”, reprezentanții bisericii noastre s'au bucurat în tot timpul, începând dela deschiderea congresului în 19 August și până la sfârșit în 31 August 1925, de-o atențiune deosebit de prevenitoare din partea tuturor autorităților suedeze.

Desbaterile congresului, deschis de Suveranul Suediei, au fost conduse de către arhiepiscopul suedez Dr. Nathan Söderblom, una dintre cele mai distinse figuri ale prelaților întruniți la Stockholm.

În numerele viitoare ale ziarului Telegraful Român vom publica, pentru cetitorii noștri, dări de seamă primite dela acest memorabil congres. În numărul de față publicăm interviul acordat unui redactor suedez din partea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae la sosirea sa în Stockholm.

„Cei despre cari nu se scrie...”

Șirele de față sunt prilejuite de o notiță din ziarul «Universul» dela București, cu același titlu, publicată în Nr. 192 dela 22 August a. c.

Căpitanul de marină Paraschivescu Alexandru, când cu accidentul de pe Dunăre al monitorului «Basarabia», a sărit în undele răscolite ale apei, ca să scape din gura morții pe mateloții, cari pluteau printre unde în o barcă, târâtă de curent și gata de a i răsturna. Mateloții sânt salvați prin eroica faptă a căpitanului. Nu însă căpitanul. Salvând mateloții, el e cuprins de vârtej și — înecat.

Fapta căpitanului Paraschivescu de sigur a fost eroică. Mai mare eroism nu poate fi, decât jertfa de sine, ca să scape pe alții. Căpitanul a trebuit să lupte cu valurile, ca să scoată barca din torentul turbat. Va fi făcut eforturi uriașe să se scape și pe sine... Va fi avut familie, al cărei singur sprijin a fost. Poate a rămas în urmă vre-o mamă bătrână, sau o văduvă cu orfani mititei...

Toate posibilitățile scot oftături adânci din pieptul celor ce simțesc creștinește! Nenorocire de natura aceasta nu ar trebui să se treacă cu vederea. Și, dacă

pentru erou nu se mai poate face nimica, cel puțin să i se eternizeze fapta, și obolul publicului să viadă în ajutorul familiei, dacă și-a pierdut razimul de căpetenie.

S'a făcut așa? Eată cum se redau cele ce s'au petrecut: «La o casă destul de depărtată de centru, pe calea Moșilor, s'a pus într-o dimineață un steag de doliu — un steag alb, arătând, prin culoarea lui, că mortul era un tinăr. Pânza a stat vreo 2—3 zile spânzurată, apoi s'a dat jos de oamenii cari o suiseră, și — s'a sfârșit».

Va să zică, lumea nici n'a luat notă de un eroism fără păreche. Evenimentul însuș a fost inserat în gazete, în câteva șire, deși martirul a căzut împlinindu-și datoria de camarad, de creștin și de om. Jertfa sa, care poate servi de exemplu, s'a trecut sub tăcere.

Întrebăm: De unde desinteresul? Poate eroismul, ca al căpitanului Paraschivescu, se repetă zilnic?

Nu prea! Eroismele de acest fel, sânt corbi albi printre cei mulți negri. Fapta eroică, deci nu s'a înregistrat, fiindcă *nu e la modă* a vorbi de jertfe și a aprea binefacerile către cei ce cad în primejdii.

Publicul modern nu-i trebuie scene d'astea. Îl interesează mai mult povestirile despre d'al de Tomescu și Munteanu, ale căror isprăvuri de bandiți ordinari eată-le admirate!

Eu sânt om mai în etate. Am trăit alte timpuri, — cevaș mai idealiste. În vremea mea, păcătoși criminali, de câte ori treceau între baionete pe drum, era cași când ar fi fost conduși printre furcile caudine. Nime nu-și ridica fața dela pământ. Ori încotro se mișcau, huidulele publicului îi însoțeau. Căci publicul nu putea suferi fețele de criminali. Azi? — Cu cât lanțurile zurue mai tare, cu atât criminalul își scoate în față bravurile. Să-l ducă jandarmii în sus și jos printre popor, nici unul nu-și pleacă ochii. Dimpotrivă: Trece înainte sfidător, e mândru că lumea vorbește de el. Îndrăzneala merge până acolo, că criminalul modern își povestește cu sânge rece cele mai oribile crime...

Și publicul nu se indignază. Ba tinerii își zic: «Ce mai oameni! Dece nu am putea face și noi ce fac ei?»

Cum se explică decadența? Sânt multe cauzele și nu se pot însiră într'un articol ca al meu. Voi spune aici numai atâtă, că *gustul corupt* al publicului își are elementul de hrănire — între altele — *în presă*. Gazetele, în mare parte, se fac vinovate de coruperea gustului, fără a-și da seama de răul ce-l propagă.

Primind o gazetă «modernă» la mână și deschizându-i paginile, numai decât bat la ochi titlul mari, cu subtitlul, în care se arată ici un capitol de hoție, dincolo o defraudare, apoi un omor, și altele. Și cum se povestesc crimele? Cu înșirarea tuturor amănuntelor. Chestiile de amor, care pasionează mult tinerimea, se expun earăș cu detalii care nici când nu ar trebui să fie scoase la iveală.

Cu cât foile sânt mai picante, cu atât tirajul crește. Creșterea tirajului apoi e identică cu coruperea gustului cititorilor. Când foile nu sânt picante, scad cititorii, — și scad abonații... În cele din urmă dispăre și gazeta, ce nu se pleacă acestui gust corupt.

Spusele mele vor întâmpina poate protestul unor gazetari. Adevărul însă e adevăr, și îl spun sus și tare: *Ne trebuie un curent sănătos în gazetărie*. Ne trebuie o presă, care nu patimile, ci faptele și evenimentele ce nobilează sufletul le scoate la iveală...

Și acum ce aș dori eu? Aș dori, ca titlul din fruntea șirelor mele să rămână, dar «cei despre care nu se scrie» să fie delapidatorii averilor, hoții de codru, înșelătorii, cu un cuvânt criminalii și bandiții de toate soiurile. Faptele lor la întunec se petrec, întunecul să le și acopere. În locul banditismelor să se scoată pretutindenii la iveală eroismele adevărate, cum a fost b. o. al căpitanului pomenit.

Poate mi se va răspunde, că dacă noi nu scriem de banditism, nu putem pune mâna pe bandiți și nu se citește jurnalul cu plăcere. Ba, da! — zic eu: Scoateți la iveală vitejia celor ce urmăresc bandiții, a celor ce împiedecă crimele și a celor ce din toate puterile se jertfesc pe sine pentru binele de obște! Peripețiile faptelor nobile au destulă vrajă, dacă sânt bine prinse și artistic desvoltate.

Sus eroii adevărați, peară herostrații! Prot. Vasile Gan.

Despre biserica noastră ortodoxă

Sosind la Stockholm, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a acordat unuia din redactorii ziarului «Dagens Nyheter» un interviu, despre care ziarul suedez raportează următoarele:

Viața creștină nu se răspândește prin telefon, cu sau fără fir, ci printr'un contact personal, — spune mitropolitul român Nicolae Balan — deci am primit cu mare bucurie invitațiunea la conferința ecumenică de aici. Dar este și un sentiment pur personal în această bucurie, căci am dorit mult să văd țara și poporul, care în timpul greilor ani ai războiului, a oferit atâtă ospitalitate față de atâți refugiați români și alți compatrioți, cari se găseau într-o situație dificilă.

Oamenii bisericii adeseori nu înțeleg, ce putere mare au comunitățile religioase asupra sufletului poporului. Este deci de cea mai mare importanță ca ele să se cunoască și să se înțelegă, spre a susține și stimula astfel sentimentul de comuniune și de putere cu răspundere morală în lume.

Biserica română este cu adevărat o biserică a poporului. Din cele 17 milioane de locuitori ai țării, 14 milioane profesază religia ortodoxă, în timp ce ceilalți aparțin altor comunități religioase diferite...

Biserica noastră este organizată democratic. Ea este construită după modelul vechii biserici creștine. În capul organizației ecleziastice este Sf. Sinod și Congresul național bisericesc, al cărui membri sînt $\frac{2}{3}$ mireni, și $\frac{1}{3}$ preoți. De 70 de ani am avut sufragiu universal în afacerile ecleziastice. Se câștigă astfel, că biserica e clădită pe o largă bază populară, ceea ce este dovedit și prin puterea sa asupra spiritelor.

Cu toate numeroasele și lungile granițe, cu posibilități de tulburări de diferite feluri, situațiunea în România a fost complet liniștită în anii de după război. Nici un fel de revoluție, nici un fel de grevă, — viața a fost calmă. O reformă așa de mare și de generală ca reforma agrară, a fost realizată în acești câțiva ani, în cea mai mare liniște și armonie. Această reformă înseamnă că marile proprietăți au fost împărțite și distribuite țăranilor, pe un preț mic. Marii proprietari s'au conformat acestui nou aranjament, fără opunere, pentru că au înțeles că reforma era necesară.

Tocmai această rară situațiune a agriculturii în România, a contribuit a face imposibil la noi comunismul. Cea mai mare parte a populației este compusă din țărani proprietari, și printre ei ideile comuniste nu pot câștiga teren. Cei care are puțin pământ care este al său, nu vrea să-l împartă cu alții.

Războiul a avut multe urmări triste, — dar nu se poate uita că a avut și urmări bune. Printre acestea aparține desigur nevoia mărită de contact între diferitele biserici, nevoie care își are acum expresiunea în această conferință universală. Programul discuțiilor a fost compus cu o îndemănare extraordinară. Problemele sociale au fost trecute în primul plan, ceea ce este natural, pentru că domină în mod covârșitor epoca actuală, și tot aceste probleme sînt cele care unesc diferitele comunități ecleziastice. Nu va fi posibil a obține rezultate imediate pentru aceste probleme, dar sperăm că conferința va găsi totuși un program de idei pentru munca socială a bisericii, un program la care toți oamenii bisericii să poată adera din toată inima.

Remarcând faptul că biserica romano-catolică nu este reprezentată la conferință, mitropolitul arată că biserica trăiește. În pace cu Vatica-

nul. Este un nunțiu apostolic la București, dar până acum activitatea sa s'a mărginit să încerce să stabilească un concordat între Vatican și România. Dar nu este așa de ușor de spus, dacă aceasta va reuși.

Mitropolitul, — care e însoțit de părintele Scorobei, asesor în consistoriu, și de profesorul Lupas, profesor de istorie la universitatea din Cluj, — fost însuși ziarist, la despărțire roagă pe colegul suedez să transmită salutarea sa particulară poporului suedez, cu mulțumiri, pentru bunăvoința ce a dovedit-o față de compatrioții săi în timpul războiului. Reîntors în țara lor, aceștia au lăudat foarte mult Suedia și au contribuit astfel în mare măsură de a face cunoscută și populară Suedia în România.

Congresul Asociației generale a clerului ortodox-român s'a deschis, în 25 August a. c., în palatul mitropolitan din Cernăuți, la ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m., după serviciul divin săvârșit în capela mitropoliei de P. S. Sa episcopul Ipolit Vorobchievici al Rădăuților, înconjurat de numeroși clerici.

În cuvântul de deschidere, președintele, p. profesor **Popescu-Mălăești**, insistă asupra colaborării desăvârșite creștinești, în deosebi astăzi, când numeroși dușmani încearcă să slăbească legăturile sufletesti între biserică și credincioși. Iubirea și învățătura creștinească trebuie puse în slujba neamului.

P. S. Sa episcopul **Ipolit** arată primejdia ce amenință credința strămoșească din partea sectelor și apelează la conștiință să lucreze în deplină armonie și ca adevărați îndrumători spirituali ai poporului.

Alte cuvântări au rostit: dl. ministru **Nistor**, evocând marile figuri bisericești din trecut, dl. **Popescu Tudor**, avocat, aducând salutul Societății femeilor ortodoxe, dl. **Brădășteanu**, din partea ministerului cultelor, ș. a.

În ședința de după amiază s'a discutat chestiunea presei bisericești. Părintele Popescu-Moșoia a citit referatul, cerând ca revista **Craia** din capitală să treacă asupra Asociației clerului și să devină organ de publicitate zilnic.

În ziua a doua, în 26 August, ședințele au continuat sub prezidenția p. profesor **Mălăești**, care luând cuvântul a cerut: modificarea statutului asociației pentru a putea fi pus în concordanță cu legea de recunoaștere ca persoană morală a asociației; apoi, asociația să aibă libertatea de a lucra de comun acord cu celelalte asociații profesionale, și să se formeze un comitet de trei delegați pentru discutarea chestiunii ziarului.

P. Georgescu a citit referatul asupra înzestrării bisericii pentru asigurarea și prosperarea ei.

P. Ciuhandu a propus o moțiune care cuprinde: chestiunea înzestrării bisericii să fie tratată amănunțit, într'un memoriu înaintat for-

rilor superioare; chestiunea aceasta să fie deliberată de un comitet special; în fine, comitetul central va îngriji să înceapă o acțiune de informare prin presa întregii țări pentru formarea opiniei publice, asupra dezideratelor preoțești.

Moțiunea e primită în unanimitate.

Congresul a expediat telegrame omagiale M. Sale Regelui, A. S. R. Principelui moștenitor, II. PP. SS. LL. Patriarhului Miron, Mitropoliților Pimen, Nicolae și Nectarie, Ministrului de culte și dnei Alexandrina Cantacuzino.

După amiazi oaspeții au vizitat instituțiile orașului.

La 4 iun. s'a ținut ultima ședință pentru diferite comunicări, după care, p. profesor **Mălăești** a închis congresul, — printr'un îndemn la muncă neobosită pentru ridicarea bisericii strămoșești la cinstea și bună starea de ordine, spre binele și fericirea poporului român.

În dimineața zilei de 27 August, ora 7, oaspeții au plecat să viziteze Mănăstirea Putna.

Congresul Asociației culturale din Sibiu, ținut la **Reghin** în 29 și 30 August 1925, s'a început cu slujbe divine ținute în cele 2 biserici românești ale orașului. Cu acest prilej s'a slujit și parastas la mormântul fostului al doilea președinte al Asociației, Vasile baron Pop, decedat înainte cu 50 de ani. A rostit vorbire comemorativă Mitropolitul Dr. Vasile Suciu.

La ora 11 s'a deschis congresul în sala teatrului. În discursul său de deschidere dl. președinte **V. Goldis** găsește cuvinte avântate în memoria celor doi bărbați de seamă ai națiunii române, baronul V. Pop și Visarion Roman. Au vorbit apoi: p. S. Stanca de la Cluj, p. Gheorghiu din partea bucovinenilor și dl. P. Halpa din partea basarabenilor.

S'au discutat apoi pe larg problemele culturale în sinul Asociației. Impunător s'a desfășurat conductul țărănesc.

Fostul președinte, dl. **V. Goldis**, a fost reales cu aclamațiune și cu mare însuflețire generală.

Dela Asociația Clerului „Andrei Șaguna“, Secția Arad²)

Într-o atmosferă de pace și dragoste frățască, în ziua de 4 August 1925, președinția din eparhia Aradului și a ținut adunarea generală în Arad.

În dimineața zilei s'a oficiat serviciul divin — liturgia și chemarea Duhului sfânt — în sobor de cântă preoți: A. Popovici, A. Papp, Fl. Codreanu și diaconul I. Cioara. La priceasnă a cuvântat Pr. A. Papp.

Deschiderea adunării s'a făcut la ora 10 a. m. în sala festivă a institutului teologic în pre-

²) În lipsa de spațiu nu s'a publicat mai curând. Redacția.

FOIȘOARA

Câteva tablouri de femei biblice

(Urmare)

Două misionare.

Încheiem aceste contemplații în galeria figurilor de femei biblice în fața celor două portrete luminoase: *Fivl* (Romani 16, 1-3) și *Tavita* (Fapte 9, 36-41); două misionare religioase, prin credința lor activă și prin dragostea lor roditoare de fapte ale carității creștine.

Misiunea internă, apostolatul laic, creștinismul activ, creștinismul social, — sau cum s'ar mai numi opera de reîncreștinare a vieții în sinul credincioșilor unei biserici, — este rezultatul credinței religioase luminate, vii și active, înfrățite la lucru cu acea dragoste către aproapele, care se afirmă prin faptele milei trupesti și sufletesti (v. pag. . .).

Câtă trebuință au vremile noastre de reînvierea credinței religioase și ce câmp larg de activitate se îmbie dragostei creștinești! Sunt atâtea suflete incolțite de necredință, sfărțite de indiferentism religios, ori robite de ateismul feroce al veacului. Atâtea ființe omenești se

sbat în suferințe grele și în lipsuri mari, încât orice inimă simțitoare se îngrozește.

Sunt flămânzi ce nu au în fiecare zi, nici măcar o coajă de pâine uscată; sunt goli ce nu se pot arăta între oameni în trenje; sunt săraci ce degeră de frig iarna; sunt bătrâni neputincioși ce nu-și mai pot agonisi cele de trebuință vieții; sunt bolnavi ce se sting pe o rogojină murdară și n'au cine le întinde un păhar de apă să-și stîmperă arșița din piept, în boala ce-i mistue; se găsesc copii născuți din păcat, aruncați în locuri dosite, dacă inima de mamă s'a îngrozit de crima de a sugruma viața nevinovată, a cărei rușine nu o poate purta însă; sunt prizonieri și înfemețiați, ținui după zăbrelile de fier ori la muncă silnică în ocne, cari ahtiază după o rază de mângăiere, după un cuvânt de îmbrăbătare; sunt ucenici la meșerii și la negoț, cari smulși din mediul simplist dela țară, se însălbătăcesc la oraș fără cuvenită îngrijire, și cresc fără credință și fără morală, capabili de toate relele; sunt servitori și servitoare, pe cari momeala și stricăciunea orașelor li fac robi ai patimilor; sunt muncitori cu miile la întreprinderi, în ateliere și în fabrici, ademeniți de prozodii mincioase cu propoveduirii înșelătoare și cu învățături stilcite, cari le întuneacă cerul, le răpesc pacea, liniștea și fericirea; sunt

atâtea ființe căzute și altele pe punctul de a aluneca, tineri și fete gata de-a scăpa pe panta pierzării din pricina atmosferei de viață păcătoasă, pe care nu o pot evita; sunt atâtea cari nu au sârbătoare și nu vor să mai știe de grija pentru sufletul lor și nu vor nici să audă de Hristos, pentrucă prea au fost rele îndemnurile, sub înfrăurirea cărora au crescut.

Să nu zici în fața atător existențe dubioase și nenorocite, — că ei nu sunt frații tăi, că ei sunt bună clientelă pentru becurile poliției, că se cade să se ocupe de ei judecătorii și popii, dacă vor vrea. Așa poate grai numai un Cain, un Iuda, sau un urgisit fariseu modern, care nici el n'ar fi mai bun, între împrejurări de viață similare. Astfel trebuie să raționeze prietenul și ucenicul lui Hristos, care a miluit pe desfrânata Magdalena, a lertat pe tâlharul de pe cruce, a stat la masă cu vameșii și cu păcătoșii, a spălat picioarele și lui Iuda, alături de ceilalți.

Dacă nu vrei să fii creștin numai cu numele, de nu mărginești creștinismul tău la apa botezului, caută să izbăvești din rătăcire și să mântuești din pierzare pe fratele tău, împlinind porunca dragostei către el. Așa te îndeamnă Hristos: «Celce are două haine să dea celui ce nu are, și celce are bucate asemenea să facă» (Luca 3, 11) și la fel propoveduia evanghelistul

zența P. S. Sa Episcopului Grigorie, și a unui frumos număr de preoți și mireni.

Primul care a luat cuvântul, a fost protopierul I. Georgea, președintele secției Arad a Asociației Clerului «A Șaguna». Vorbitorul descrie icona preotului în trecut neamului și datorită ce i se cuvin astăzi ca ostaș în lupta contra relelor sociale ale vremii și despre rostul Asociației clerului. Salutând oaspeții cari participă la adunare și cerându-le concursul la realizarea idealului bisericii naționale, declară adunarea deschisă.

P. S. Sa Episcopul Grigorie, cu căldura și entuziasmul caracteristic P. S. Sale, vorbește despre preoție și activitatea ei, spre care lumea de astăzi privește cu atâta interes, așteptând dela ea rezolvarea atâtor probleme ce bat la poarta vremilor. Preoția trebuie să fie pregătită pentru această activitate. Aduce exemple din T. N. pe profetul Isaia și Ieremia.

P. S. Sa mai atrage atenția preoților asupra indiferentismului religios, în special al intelectualilor noștri, ridică din popor. Pentru salvarea acestui neajuns preoția să se îngrijască de creșterea tineretului, care e «steaua viitorului».

Di V. Goldiș, vorbește atât ca fiu de preot, cât și ca român și preșident al Asociației culturale. «Mă simt — spune Domnia Sa — cu adevărat acasă în mijlocul preoției noastre». Pe fronsisplul Asociației Clerului stă scris «A Șaguna», nume de care e legată și înființarea Asociației. Același parinte le leagă pe ambele Asociații. Și una și alta propagă același ideal, anume: idealul solidarității națiunii române. Dar preoția mai propagă un ideal și mai înalt, care are menirea ca să adune întreaga omenire într-o împărăție veșnică, sub scutul unui singur păstor. Preoția servește idealul dreptății, singurul ideal care poate apropia pe oameni; de aceea «vă chem» — zice di Goldiș — «să fiți soldați dreptății în mijlocul poporului român».

Di general Scărișoreanu vorbește în numele armatei ca un convins creștin și ortodox, spunând între altele că armata română a învins numai prin darul și ajutorul lui Dumnezeu și al bisericii.

Directorul Seminarului, di Dr. Botiș, mulțumește, în numele corpului profesoral al institutului teologic-pedagogic, preoților, că a hotărât să-și lăsa adunarea în sinul «almei mater» care a fost teologia și pedagogia pentru preoția și învățătoria din aceste ținuturi. Numai în colaborare cu acești doi factori se va putea ridica și în viitor nimbul școlii. «De aceea», după cum Măntuitorul a spus ucenicilor: «De Ierusalim să nu vă depărtați», eu vă zic: «de aima mater să nu vă depărtați».

Di revizor școlar Cristea cuvintează în numele învățătorilor spunând că școala deși azi a ieșit de sub conducerea imediată a bisericii, cu toate acestea și în viitor va servi același ideal ca în trecut: dovadă este faptul că pe scaunul

eparhiei Aradului astăzi stă fiul unui învățător, din jud. Făgăraș. Referindu-se la cele spuse de di Botiș, accentuează: «Noi nu ne vom depărta de Ierusalimul bisericii românești».

Seria cuvântărilor se încheie prin cuvântul dlui preșident, mulțumind tuturor vorbitorilor. După ce președintele comunică numele pe membrilor comisiilor încredințate cu cenzurarea rapoartelor cari au de obiect diferitele agende ale Asociației, Pr. Dr. Nicolae Popovici, profesor seminarial, citește conferința alcătuită în scopul comemorării a 1600 ani dela ținerea primului sinod ecumenic: Importanța sinodului ecumenic. Arată, cu deplină competență, împrejurările care au cauzat ținerea sinodului, eresia ariană, combaterea ei, deciziunile dogmatice și disciplinare, și în fine importanța lui pentru viața bisericii în trecut și prezent.

La sfârșitul conferinței Pr. Cibian aprezintă în termeni elogiosi conferința dlui Dr. Popovici, spunând între altele că trebuie să ne bucurăm că Dumnezeu ne-a ajutat să păstrăm neștirbit patrimoniul primului sinod ecumenic, deși am fost prigonii atât de mult pentru statornicia credinței noastre.

Președintele, în numele adunării, exprimă conferințarului mulțumiri.

Luându-se hotărârea, la expunerea P. S. Sale Episcopului Grigorie, de a trimite o telegramă de mulțumire preotului Maximilian din Stupinii Brașovului (fost elev al Seminarului din Arad), și ora fiind înaintată, ședința se ridică, anunțându-se ședința următoare pentru ora 3 d. m.

La ora 3 d. m. ședința se redeschide, urmând conform ordinii de zi, conferința preotului M. Sora: Combaterea alcoolismului. Conferințarul expune dezastrele care urmează consumării alcoolului. Fiind chestiunea de mare actualitate, a aprins în sinul adunării vie discuție, la care au luat parte preoții: C. Turicu, Bincici, Tr. Tereben, Ilie Chebeleu și Cibian. Pr. Sora i se aduc călduroase mulțumiri.

După aceasta urmează raportul secretarului Pr. Dr. I. Felea despre activitatea secției Arad pe anul 1924. Se arată amănunțit activitatea desvoltată de comitetul secției și despărțimintele aparținătoare. În urma propunerii comisiei de cenzurare, raportul se ia la cunoștință, iar secretarului i se aduc vii mulțumiri.

Se mai ia la cunoștință raportul casarului N. Tândruș, se aleg 2 delegați la congresul general, care se ține la Cernăuți, în persoana Protopierului I. Georgea și Pr. Dr. I. Felea; se hotărăște ca Tabloul II despre activitatea pastorală a preotului să se pună la dispoziția preoției prin formulare tipărite; se aleg în comitetul secției protopierul I. Georgea și Tr. Vășian și preoții: C. Turicu prof. Nic. Tândruș și I. Ardelean.

Asupra apelului «Asociației generale a Clerului ortodox român» pentru semnarea de acți

pentru înființarea viitorului cotidian preoțesc, adunarea generală având în vedere că acest apel a fost trimis și fiecăruia preot în parte, recomandă preoților sprijinirea acestei acțiuni însemnate, prin semnarea de acți 1000 lei.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea zilei președintele declară adunarea închisă.

Din mersul lucrărilor s'a putut observa că preoția este și seamă de privilegiul ce li are de a reprezenta aici pe pământ împărăția spiritului și al adevărului și de aceea muncește, întru cât vitregia vremilor îmbrășite de duh anticlerical și materialistic nu-i anihilează acțiunile binecuvântate și binecuvântătoare. Deși are încă de luptat cu multe neajunsuri, totuși ne putem nutri cu speranța că aceste începuturi modeste de astăzi vor fi prelușul unor rodnice activități de mâine.

Ilarion V. Felea
student în teologie.

A p e l

la contribuție benevolă pentru ridicarea unui monument, în comuna Avrigh, marelui dascăl Gh. Lazăr

Cercul cultural «Gh. Lazăr» al învățătorilor din comunele: Racovița, Avrigh, Bradu (județul Sibiu) adresează publicului următorului apel autorizat de ministerul ocrotirilor sociale, Direcția generală a Asistenței sociale, sub Nr. 37122 din 23 Iulie 1925:

Omagiile aduse, în Avrigh, cu ocazia centenarului marelui dascăl Oheorghe Lazăr, erau cu mult mai înălțătoare, dacă se depuneau înaintea monumentului dorit de națiune; însă ce nu s'a putut face, dorim a se realiza acum, fie și mai târziu, decât niciodată.

În consecință, învățătorii români din comunele susamintite au luat inițiativa de a executa hotărârea conferinței naționale, ținută la Sibiu în anul 1865, sub preșidul înțeleptilor mitropolitii, Șaguna și Șulț, prin care se exprimă națiunii de a ridica un monument pentru Oheorghe Lazăr, în comuna sa natală Avrigh.

Cotizațiile, cu care s'au angajat învățătorii acestui cerc cultural a contribui anual la strângerea fondului necesar pentru marelui scop fixat, sânt prea modeste pentru a vedea întruchipată figura aceluia, care a știut răscoli sufletul românilor atât de puternic, încât urmașii ascultătorilor lui au creiat aceea ce a prevăzută la trecerea sa peste Carpați, România de azi.

Apelăm deci și la marinimozitatea D-Voaștre cu rugămintea să binevoiți a da obolul pentru «adevăratul apostol» al neamului, a cărui figură, împodobind — de o parte — comuna natală Avrigh, să fie alături națiunii noastre, la care să se închine și dela care toată suflarea dornică de avântul țării românești, să implore darul duhului său, pentru trezirea sentimentelor de unitate sufletească, de care atâta nevoie avem

Legii vechi, Isaia prorocul (c. 58, 7): «Frângeți celui fiământ pâinea ta, și pe săracii cei fără de casă adu-i în casa ta; de vezi pe cel gol îmbracă-l, și nu trece cu vederea pe cei ce sânt din sămânța neamului tău». Așa se înfățișeau cei dintâi creștini: «înima și sufletul mulțimii celor ce au crezut era unul, și nici unul nu zicea, că întru averile lui este ceva al său, ci erau toate de obște (Fapte 4, 32).

Oamenii se cunosc din faptele lor; numai pomul bun aduce roade bune, iară cel rău roade rele face, căci din spini nu se culeg struguri și nici din ciulinii smochine. Nu cei ce zice: Doamne, Doamne! va dobândi împărăția cerurilor, ci cei ce face voia Tatălui. Celce ascultă cuvintele mele — zice Domnul — și le face pe ele este înțelept și-și zidește casa pe piatră... (Mat. 7, 16, u.).

O minunată sintetizare a legăturii intime dintre credința activă și faptele dragostei, ne dă sf. Apostol Iacob în epistola sa sobornicească (C. 2, 12-26), aducând pildă pe Avraam, a cărui credință l-a făcut gata de jertfa cea mai mare, pe care o poate dovedi un părinte și pe Raav, păcătoasa, care s'a îndreptat prin fapta ei de binefacere (Isaia Navi 2, 1-15). Clasică formulare a sf. Ap. Iacob despre raportul dintre credință și fapte: «De va zice cineva: Tu ai credință,

iar eu am fapte: arată-mi credința ta din faptele tale, și eu îți voi arăta ție din faptele mele credința mea», fixând principiul luminos al ortodoxiei: «credința fără fapte moară este» — formează evanghelia apostolatului laic, la care e chemat tot sufletul de creștin, alături de apostolatul clerului.

Măntuitorul ne-a spus-o răspicat și luminos, că faptele vor fi măsura după care, în ziua judecării, vom fi răsplătiți cu moștenirea împărăției cerurilor, sau vom fi osândiți în munca cea de veci (Mat. 25, 34-46). Idealul dragostei către aproapele Hristos l-a concretizat în porunca: «iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blastămă, pe voi, bine faceți celor ce vă urăsc pe voi și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi» (Mat. 5, 44).

Din acest izvor s'a însufleșit sf. Ap. Pavel în acel minunat imn de slavă despre dragoste, cuprins în scrisoarea I către Corinteni capit. 13. Din acest izvor și-a adăpat sufletul cele două misionare.

Tivi, diaconița, era slujitoarea bisericii din Cheghrees, un oraș de port în legătură cu Corintul, vestitul oraș comercial, centru de cultură și de artă. Pavel o numește cu duiosie

1 De a-și grăi... v. 1-8 și 13,

«sora noastră», și o recomandă cu căldură atențiunii și sprijinului creștinilor din Roma, unde se va fi dus de sigur pentru rezolvirea unor afaceri personale, ori de interes obștec. În cari îi puteau fi de ajutor cei de acolo. Dar mai mare misiune și mai aleasă a fost aceea de a le duce învățătura mântuitoare, cuprinsă în scrisoarea Apostolului, de adăncă concepție dogmatică și largă îndrumare morală, trimisă Romanilor din Corint.

Ea a fost «ajutătoare multora și mie însumi» — spune Apostolul, înfățișându-ne o fecioară în slujba obștei credincioșilor prin creștinismul ei activ. Cu fapta a fost de ajutor Apostolului în opera lui de propovăduire și de răspândire a împărăției lui Hristos între oameni; iar comunității creștine slujia cu răvnă, găsindu-și un rost de viață, o preocupare continuă în misiunea internă, pentru renașterea religioasă și socială a oamenilor.

Tivi a fost una din acele fecioare, care, rămâne o strălucitoare pildă de îndemn pentru fetițele mai răsărite ale familiilor noastre bune.

Câte din fetele intelectualilor noștri, oameni cu frumoase situații sociale și materiale, se plăticesc în lipsa de ocupații. Au isprăvit cu școala, iară indelețnicirile casei le isprăvește personalul de serviciu. Ce misiune frumoasă ar

Listele subscrise precum și sumele colectate să ni se trimită la adresa: *Direcțiunea școalei primare de stat din Racovița* (jud. Sibiu) of. p. Sebeșul de sus, până la 1 Iunie 1926.

Racovița-Sibiu, la 10 August 1925.

În numele comitetului de acțiune: Inv. dir. Mihail Ogranu, președintele cercului cultural Inv. Gh. Lazăr; Inv. Ioan Mănduc, secretarul cercului cultural Inv. Gh. Lazăr; Iosif Stoica, sub-revizor școlar de control; Ioan Căndea, proto-pop ortodox român; Vasile Ghialda, notar comunal; Mihail Ranga, dir. școalei primare Avrig; Diomid Bedeleanu, dir. școalei normale Gh. Lazăr; Dr. Traian Bude, medic; Elena Dumitrescu, proesoară la școala normală Gh. Lazăr; Ioan Spărlă, comerciant; Ioan Schitea, comerciant.

Aviz

Prea C. Protopresbiteri și C. preoți, cari mai dețin liste de subscripție pentru fondul Regele Ferdinand și Regina Maria și pentru orfelinatul arhidiecezan, sânt rugați a trimite aceste liste Consistorului, cu ori și ce rezultat, până cel mai târziu 30 Septembrie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Lucruri bune din Treiscaune

Nu departe de Brașov, lângă calea ferată se află comuna Ozun, cu 1900 locuitori, dintre aceștia 310 sânt români de religie ortodoxă, cari în cursul timpului și-au pierdut limba. Românii din această comună formau o parohie ortodoxă cu fiile Sântion-lunca și Comărlău. Astăzi și aceste fiile au devenit matre. Aceste parohii erau foarte sărace, având numai în Ozun o bisericuță modestă. Preot al acestor parohii este dela 1913 Nicolae Rădoi.

Părintele Rădoi, folosind toate momentele prielnice pentru întărirea parohiilor sale, a ajuns la rezultatul frumos de a-și împodobi toate 3 parohiile cu câte 30 jug, catastrale de pământ. Folosul acestui pământ l-a lăsat întreg parohiilor nereșcând pentru sine nimic. Astfel în câțiva ani a ajuns a realiza averi foarte frumoase pe seama acestor parohii. În felul acesta a ajuns a clădi în parohia Ozun o casă parohială, care face fală numitei parohii și îndeosebi preotului său, care n'a crușat o jerfă și osteneală, dând din al său toată cărămida necesară la clădire. Această casă parohială e fără păreche în acest județ. Valoarea ei reprezintă 5—6 sute de mii de lei.

În timpul cel mai apropiat se va putea începe clădirea unei biserici și a unei case pa-

rohiale în comuna Sântion-lunca și a unei biserici în comuna Comărlău. Astfel existența acestor parohii în câțiva ani va fi asigurată pentru todeauna și vor fi în stare a-și susține preoția la culmea chemării lor.

Soția preotului Rădoi, o bună credincioasă, a procurat din al său pentru fiecare parohie câte un clopot, dintre care numai al parohiei Ozun costă 50—60 mii de lei.

Astfel, sub un păstor vrednic cele mai sărace parohii din acest județ vor deveni cele mai de frunte. Ți-e mai mare dragul să vezi alipirea credințioșilor către păstorul lor. Un credincios îmi spunea entuziasmat: «Părintele nostru n'a clădit casă parohială, ci un adevărat palat. Noi nici nu știm, de unde și din ce, dela noi n'a cerut nimica».

Sânt sigur, că în aceste parohii nu va prinde teren sectarismul.

Am ținut necesar a da aceste lucruri publicității pentru a servi de exemplu altora.

Correspondent.

INFORMAȚIUNI

MM. LL. Regele și Regina au sosit în 2 l. c. cu tren special la Sinaia, întâmpinați de toți membrii guvernului aflați în țară.

La liceul Andrei Șaguna din Brașov: Inscrisurile și examenele s'au fixat următoarele termene: Anunțările pentru înscriere între 1—8 Sept. a. c.; exemele: de primire în clasa I a 10, 11 și 12 Sept., de corecție în 15, 16 și 17 Sept., participare între 14—19 Sept., de admitere în clasa V a în 21, 22 și 23 Sept. Cursurile se încep în 26 Sept. 1925. *Direcțiunea l. c. A. Șaguna, Brașov.*

Lupta contra propagandei baptiștilor. În localul școalei normale din Bălți s'a făcut zilele acestea solemnitatea deschiderii cursurilor misionare ale eparhiei Bălților. Cursurile au de scop pregătirea unui cadru de misionari din mijlocul preoților județelor Hotin, Bălți și Soroca, pentru a duce lupta cu propaganda sectanților și baptiștilor ce se desfășoară intensiv în menționatele județe. Au sosit la cursuri peste 50 preoți delegați din partea cercurilor preoțești ale eparhiei. Cursurile vor dura două săptămâni. Lectorii ai cursurilor au fost numiți protoiereul Cernăușean, profesorul dela facultatea de teologie Cernăuș, siavroful Dumitru dela catedrala Bălți și profesorul misionar al eparhiei Hotinului dl. Scvoznikov. La deschiderea cursurilor a asistat Episcopul Visarion, care într-o cuvântare rostită a explicat menirea cursurilor, aducând salutul său cursiștilor.

mamelor, ar putea ține viu sufletul tinerilor, îndrumându-le viața spre preocupări frumoase.

În loc să-i lase în jurul mesei de cafea, fetițele înșele să-i invite la plimbare. Ori cât de ursuz un tânăr, nu va fi atât de lipsit de cavalierism, ca să refuze. Aranjarea unor cercuri de distracție în familii, unde mama, stăpâna casei, să se bucure de sburdălnicia nevinovată a unor copii bine îndrumați în educația lor, ar fi o școală pentru mulți băieți, plecați dela țară, trecuți cu distincție prin școli, dar rămași cu prea puțină cultură socială. Muzica, pictura și lectura bună, pe care ar face-o împreună, ar fi un ales mijloc de educație reciprocă, un prilej de formare sufletească în unitate de vederi, care ar juca un rol precumpănitor în viața casnică de mai târziu.

(Va urma)

Traian Mager: Aspecte din Munții Apuseni. — Târgul de fete dela Gâlna. Ghețarul dela Scărișoara. — (Biblioteca Sămănătorului Nr. 85—86, Arad. Preț 10 lei). Autorul acestui volum e pasionat drumet și în dragostea al naturii. Viața în aer liber îl fascinează. Sus în împărăția Munților Apuseni, acest sănătos descălece simte la largul său. Bucuriile și dragostea de viață simțite în mijlocul naturii, a voit să le împărtășească cu folos semenilor săi. Volumul aduce aspecte din acești măriți și bogății munți, scrise limpede și fără pretenții.

În ajutorul celor năpăstuiți. Societățile românești din America au hotărât să strângă ajutoare în bani dela membrii lor, pentru alinarea durerilor pricinuite prin furtuna și grindina din vara aceasta în comunele din țara Oltului.

Universitatea dela Vălenii de Munte a fost vizitată în vara din 1925 de 1200 de persoane, dintre care 400 au frecventat în permanență cursurile. Vizitatorii au fost studenți, învățători, învățătoare și alți intelectuali, precum și un număr de țărani. Reprezentanți ai minorităților, unguri, sași și șvabi, au venit 120, de trei ori mai mulți ca în anul trecut. Profesori 40, au ținut 122 de cursuri. În 26 de zile s'au făcut 220 de lecții, câte 8 ore și jumătate pe zi. Căminele și cantina au fost supravegiate, cu deosebită îngrijire, de unele preot Popescu și Constantinuc dela Baia. Statul n'a contribuit cu nimic pentru susținerea instituției culturale de primul rang dela Vălenii de Munte.

Să mai elăbească astfel din porunci! Un confrate vestește că organele administrative comunale dintr'un județ mărginaș au primit poruncă «să desfacă» la sătenii bilete pentru un bal organizat în capitala județului. — Ori cât ar fi de «fiantropic» scopul petrecăinii dela oraș, este mare abuz a cere sătenilor să cumpere «bilete de bal», unde își petrec de obicei «domniile», și nu țărani.

Camerele agricole. La alegerile pentru camerele agricole s'a dat aspră luptă, mai în toate județele, între partidul liberal și cel național. Despre alegerile din județul Caraș Severin ni se comunică următorul rezultat: În plasa Caransebeșului 1351 voturi pentru partidul național și 182 pentru liberali; în plasa Orșovei 1044 pentru partidul național și 268 pentru liberali; în plasa Bocșa 1034 voturi pentru naționali și 750 pentru liberali; în plasa Făgetului 653 voturi pentru naționali și 450 pentru partidul liberal; în plasa Lugojului 1336 pentru partidul național și 523 pentru liberali; în plasa Bozovici 1912 voturi pentru naționali și 192 pentru liberali; în plasa Teregoava 896 pentru partidul național și 627 pentru liberali; în plasa Sasca 1614 voturi pentru naționali și 997 pentru liberali; în plasa Orașuța 847 pentru partidul național și 997 pentru liberali.

ȘTIRI LOCALE

Dela „Albina”. Vor funcționa: Birourile: Luni—Vineri inclusiv 8—12½ și 3—5½. Sâmbătă 8—1. Cassa: Luni—Vineri inclusiv 8—12½ și 3—4½. Sâmbătă 8—12½.

Anunț. Direcțiunea liceului «Gheorghe Lazăr» din Sibiu caută un subsecretar. Leasă legală, circa 2500 Lei lunar. Doritorii să-i trimită cererile la direcțiunea liceului cel mult până la 15 Septembrie a. c. *Direcțiunea.*

Aviz. Pe teritoriul orașului Sibiu, și acum umbli pe străzi m. l. c. câni fără botniță și sloară și chiar și în localurile publice întră câni, deși intrarea este opriată. Cu toate că s'a publicat de mai multe ori în zărele locale că acest lucru este opriat, totuși se întâmplă. Atragem atențiunea publicului că întrucât se va mai întâmpla această, câni vor fi stârpiți cu strâmbă, și stă proprietarul cânelui, cât și al localului public vor fi pedepsiți.

Oficiul veterinar.

În orașul municipal Sibiu târgul de toamnă se va ține în modul următor: Târg de oi în 7—8 Septembrie 1925, târg de vite în 10—11 Sept., târg de cai în 12—13 Sept., târg de marfă în 14 Sept.

La fondul masa ucenicilor al «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu» s'a colectat cu ocaziunea căsătoriei tinerilor părechi Silviu Joldoș cu Ana Stoia din Săcel, la inițiativa nunului Șeră George maeștru pantofar în Sibiu, suma de Lei 630. Pentru primos mulțumește

Comitetul.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Anuarul Liceului ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov, anul jubilar 1924—25, publicat de Dr. Iosif Blaga, director. — Un mare volum, conținând darea de seamă istorică a desfășurării vieții acestui așezământ, precum și numeroase contribuții dale foștilor săi elevi și profesori. — De vânzare la Biblioteca Arhidiecezană, în Sibiu. Preț 120 lei.

găsi aceste fetițe cu suflet nobil și inimă curată dacă și-ar angaja forțele lor spirituale și morale și chiar rezervele lor materiale la opera atât de necesară a reînvierii spiritului religios în societate, la curățirea rețelilor sociale și la vindecarea unor rane, cari tot mai adânc se sapă în trupul neamului nostru. Seninătatea lor feciorenică, bunătața inimii lor duioase, fapta lor de o semnificație îngerească, ar face minuni, când s'ar organiza într-o acțiune conștientă, continuă și sistematică.

Să luăm, la întâmplare, o latură a vieții tinerești. Băieți buni, «tineri de bună speranță» ajung la vârstă tină în diferite funcții. Sunt începători. Nici leașa nici vârsta nu le îngăduie să întemeieze o căsnicie încă. Stau singuri într-o cameră închiriată, așa cum dă Dumnezeu, și cum se pricepe ei să-și facă un aranjament. În orele de serviciu, sunt la birou, în vremea liberă se fac stălp de cafea: joacă biliard, table, șah, și foarte des cărți, într-o atmosferă primejdieasă și în aer stricat, care le distace pe încetul sănătatea. Anii trec așa, și dacă nu devin repede niște ruine, rămân solitari, tinări burlaci, care își stampără pustiul vieții cu paharul de vin în nopți nedormite. Obicuința sfârșește în patimă, foarte adesea.

O tovarășie de fetițe, sub priveghiarea